

TRAO ĐỔI VỀ VẤN ĐỀ QUẢN LÝ NỀN NẾP THỰC HÀNH SƯ PHẠM THƯỜNG XUYỀN CHO HỌC SINH, SINH VIÊN KHOA SƯ PHẠM MẦM NON

NGUYỄN THỊ HƯƠNG

Trường Đại học Hạ Long

Tóm tắt: Quản lý nề nếp thực hành sư phạm thường xuyên cho học sinh-sinh viên (HS-SV), giúp các em thực hiện tốt nội quy, quy định của khoa Sư phạm Mầm non và trường mầm non thực hành; đồng thời thực hiện tốt các nội dung, yêu cầu của đợt thực hành sư phạm thường xuyên. Việc thực hiện nề nếp trong các buổi đi thực hành sư phạm thường xuyên của HS-SV có ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng thực hành. Bài viết đưa ra trao đổi về vấn đề quản lý nề nếp thực hành thường xuyên cho HS-SV khoa Sư phạm Mầm non với mong muốn nâng cao chất lượng thực hành thường xuyên, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên mầm non đáp ứng nhu cầu đòi hỏi của xã hội hiện nay.

Từ khóa: Quản lý; nề nếp thực hành sư phạm thường xuyên; học sinh; sinh viên; sư phạm mầm non.

(Nhận bài ngày 01/6/2016; Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa ngày 18/6/2016; Duyệt đăng ngày 24/6/2016)

1. Đặt vấn đề

Thực hành sư phạm thường xuyên là một trong những nội dung bắt buộc, chiếm tỉ lệ lớn trong các chương trình đào tạo giáo viên mầm non. Thực hành sư phạm thường xuyên là hoạt động cần thiết giúp HS-SV vận dụng những lý thuyết đã học vào thực tiễn, nhận dạng trên thực tế, hiểu một cách cụ thể, sinh động các kiến thức đã học, đồng thời làm phong phú vốn hiểu biết của mình bằng kinh nghiệm và sáng tạo từ thực tế. Công tác thực hành sư phạm thường xuyên được xem là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của việc thực hiện chương trình đào tạo giáo viên mầm non. Vì vậy, giáo viên chỉ đạo thực hành cần có biện pháp quản lý nề nếp thực hành sư phạm thường xuyên cho HS-SV nhằm góp phần nâng cao chất lượng thực hành sư phạm thường xuyên.

2. Trao đổi về vấn đề quản lý nề nếp thực hành sư phạm thường xuyên cho học sinh-sinh viên

Thực hành sư phạm thường xuyên có ý nghĩa quan trọng và thiết thực đối với việc rèn nghề cho HS-SV khoa Mầm non. Thực hành sư phạm thường xuyên có ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng đào tạo. Để công tác thực hành sư phạm thường xuyên đạt chất lượng cao đòi hỏi rất nhiều yếu tố như: Cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên hướng dẫn, giáo viên chỉ đạo, kế hoạch và việc chấp hành nề nếp của HS-SV,... Nếu các em không nhận thức được tầm quan trọng của công tác thực hành thường xuyên, không có nhu cầu học hỏi, tìm tòi sáng tạo dẫn đến tình trạng các em ngại tiếp xúc với trẻ, đưa ra lý do bỏ tiết mình được phân công dạy, giáo án soạn không chất lượng, không thuộc giáo án, đồ dùng chuẩn bị không tốt, làm việc riêng khi dự giờ mẫu, không ghi chép nhật ký... sẽ có ảnh hưởng rất lớn đến kết quả của đợt thực hành sư phạm thường xuyên.

2.1. Giáo dục nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của công tác thực hành sư phạm thường xuyên

Qua nhiều năm, được khoa phân công nhiệm vụ chỉ đạo thực hành sư phạm thường xuyên, chúng tôi thấy đa số HS-SV đã nhận thức đúng đắn về vai trò của hoạt động thực hành sư phạm thường xuyên nhưng vẫn còn một số HS-SV nhận thức chưa đúng về vai trò của hoạt động này. Nhận thức là khâu đầu tiên rất quan trọng của mọi hoạt động, làm cho hoạt động mang tính tự giác. Nếu có nhận thức đúng thì hoạt động sẽ đạt hiệu quả

cao hơn. Vì vậy, trước tiên phải tác động cho HS-SV nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của công tác này.

Giáo viên chỉ đạo thực hành, trong các buổi rèn luyện nghiệp vụ thường xuyên, ngoài nhiệm vụ rèn kiến thức chuyên môn, còn cần giáo dục tư tưởng nghề nghiệp cho HS-SV trước khi đi xuống các cơ sở thực hành. Đặc biệt là giúp các em nhận thức đúng đắn về vai trò của công tác thực hành sư phạm thường xuyên.

Phối hợp với ban chủ nhiệm khoa, liên chi đoàn... trong các buổi giao ban để nâng cao ý thức về tầm quan trọng của thực hành sư phạm thường xuyên giúp các em tự giác trong việc rèn luyện các nội dung và thực hiện tốt các nề nếp thực hành sư phạm thường xuyên.

Thông qua sự phối kết hợp của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên, tổ mẫu giáo Trường Thực hành Sư phạm trong việc tổ chức các ngày lễ hội, các chuyên đề,... ở trường mầm non giúp HS-SV nhận thức sâu sắc hơn về vai trò của cô giáo mầm non, qua đó tác động đến tình cảm và trách nhiệm nghề nghiệp cho các em.

2.2. Quản lý nề nếp ngay từ khâu chuẩn bị cho đợt thực hành thường xuyên

2.2.1. Chủ động triển khai kế hoạch, phân công cụ thể

- Khi có kế hoạch cho đợt thực hành, giáo viên chỉ đạo chủ động liên hệ với các trường mầm non hướng dẫn thực hành lấy kế hoạch chăm sóc - giáo dục chi tiết cho từng độ tuổi trẻ.

- Căn cứ kế hoạch thực hành của khoa Sư phạm Mầm non với thực tế số lượng nhóm lớp trẻ ở trường thực hành. Lập kế hoạch phân chia nhóm giáo sinh phù hợp với nhóm trẻ. Có sự phân chia các nhóm một cách hợp lý về nhận thức, ý thức, kỹ năng nghiệp vụ và điều kiện hoàn cảnh, sức khỏe... để các em giúp đỡ lẫn nhau trong quá trình thực hành.

- Chọn những HS-SV có khả năng quản lý nhóm tốt, biết công việc, nhanh nhẹn, giao tiếp tốt, có tinh thần ý thức, trách nhiệm giúp đỡ các bạn, yêu nghề... làm đoàn trưởng, nhóm trưởng.

Triển khai cho HS-SV nhận kế hoạch sớm để các em có thời gian soạn giáo án và chuẩn bị đồ dùng một cách chu đáo. Giáo viên chỉ đạo cùng với đoàn trưởng, nhóm trưởng phân công kế hoạch cụ thể đến từng thành viên trong nhóm nhỏ.

2.2.2. Kiểm tra chặt chẽ việc chuẩn bị giáo án, đồ dùng của học sinh-sinh viên

- Soạn giáo án là công đoạn rất khó khăn với hầu hết HS-SV, đặc biệt là đối với HS-SV mới đi thực hành sư phạm thường xuyên kì đầu. Vì vậy, trước khi đi thực hành, giáo viên cần hướng dẫn cho các em cách soạn giáo án chủ nhiệm, viết báo cáo thu hoạch, xây dựng kế hoạch chăm sóc giáo dục và ghi chép nhật kí. Các em muốn làm tốt công việc của mình phải chuẩn bị giáo án thật chu đáo, yêu cầu các em duyệt giáo án trước khi đi thực hành ít nhất ba ngày để các em có thời gian chỉnh sửa giáo án và chuẩn bị đồ dùng, đọc lại giáo án.

- Quy định thời gian duyệt giáo án: Giáo án phải được duyệt trước ít nhất ba ngày, có đủ chữ kí của giáo viên hướng dẫn và giáo viên chỉ đạo. Giáo viên hướng dẫn thực hành lập sổ theo dõi việc duyệt giáo án của các em tránh tình trạng các em chưa duyệt giáo án đã dạy hoặc không duyệt lại giáo án khi giáo án chưa đạt để có biện pháp kịp thời.

- Kiểm tra việc chuẩn bị đồ dùng, đồ chơi: Để khắc phục tình trạng HS-SV chưa chuẩn bị chu đáo đồ dùng cần thiết hoặc đồ dùng không đảm bảo yêu cầu về tính chính xác và tính thẩm mĩ. Đồ dùng cần phải đẹp, gần gũi với cuộc sống của trẻ, phù hợp với tiết học, chủ đề, lứa tuổi, đảm bảo tính an toàn cho trẻ...

- Với hoạt động học âm nhạc, giáo viên hướng dẫn và giáo viên chỉ đạo thực hành khi duyệt giáo án cần kiểm tra cả phần hát của HS-SV nhằm tránh việc hát sai giai điệu, sai lời khi tiến hành dạy trẻ.

2.3. Quản lí nề nếp trong thời gian thực hành tại trường mầm non

2.3.1. Quy định thời gian kiểm tra sĩ số học sinh-sinh viên trong ngày

- Hàng ngày, các nhóm trưởng, đoàn trưởng phối hợp với giáo viên hướng dẫn và giáo viên chỉ đạo kiểm tra sĩ số theo quy định cụ thể thời gian điểm danh như sau:

+ Buổi sáng: Điểm danh đầu giờ sáng (7h), điểm danh sau khi tổ chức cho trẻ hoạt động dạo chơi ngoài trời, điểm danh sau giờ trẻ ăn trưa.

+ Buổi chiều: Điểm danh đầu giờ chiều khi trẻ ngủ dậy, điểm danh trước khi nhận xét cuối ngày.

+ Ngoài việc điểm danh theo quy định như trên, giáo viên chỉ đạo thực hành còn tăng cường điểm danh đột xuất nhằm phát hiện những HS-SV trốn giữa giờ để có cách giải quyết kịp thời.

- Tăng cường kiểm tra trong lúc HS-SV dự giờ mẫu, dự các bạn tổ chức các hoạt động.

2.3.2. Kiểm tra thường xuyên việc thực hiện mặc đồng phục của HS-SV

Mặc đồng phục trong các buổi đi thực hành là một trong những quy định của khoa Sư phạm Mầm non. Mỗi HS-SV có hai bộ đồng phục có ghi rõ tên lớp, khoa,

trường nên các em có hai bộ để thay đổi. Vì vậy, chúng tôi yêu cầu trong các buổi đi thực hành sư phạm thường xuyên phải mặc đồng phục.

Bộ đồng phục rộng, màu sắc đẹp, chất liệu mềm mại thể hiện tính thẩm mĩ và giúp các em thuận tiện vận động trong việc tổ chức các hoạt động ở trường mầm non. Khi mặc đồng phục còn giúp HS-SV có ý thức trách nhiệm với nghề. Do vậy, giáo viên kiểm tra thường xuyên việc thực hiện mặc đồng phục của các em để làm căn cứ đánh giá điểm ý thức.

2.3.3. Kiểm tra việc dự giờ, ghi chép nhật kí

Thực hành sư phạm thường xuyên là hoạt động giúp HS-SV vận dụng lí thuyết đã học vào thực tiễn. Dự giờ của giáo viên hướng dẫn và các bạn trong nhóm giúp các em học hỏi, củng cố kiến thức, kĩ năng nghề nghiệp. Nhưng không phải em nào cũng nhận thức được điều đó, vì vậy vẫn có tình trạng làm việc riêng, không ghi chép nhật kí trong khi dự giờ. Để tránh tình trạng các em làm việc riêng và không ghi chép nhật kí, kiểm tra đột xuất nhật kí của một số em ngay trong buổi thực hành đó, đặc biệt chú ý đến những em có ý thức chưa tốt. Thông thường sau một số buổi giáo viên chỉ đạo thực hành thu nhật kí của các em để kiểm tra việc ghi nhật kí và có nhận xét cụ thể giúp các em rút kinh nghiệm kịp thời. Cuối đợt thực hành thường xuyên sẽ căn cứ vào đó đánh giá điểm ý thức.

3. Kết luận

Trên đây là ý kiến trao đổi của chúng tôi trong công tác chỉ đạo thực hành sư phạm thường xuyên ở khoa Sư phạm Mầm non về vấn đề quản lí nề nếp cho HS-SV trong các đợt thực hành sư phạm thường xuyên tại các trường mầm non. Với mong muốn nâng cao chất lượng thực hành thường xuyên, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên mầm non đáp ứng nhu cầu đòi hỏi của xã hội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Ngô Công Hoàn, (1996), *Quy trình rèn tay nghề cho sinh viên khoa Giáo dục Mầm non*, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- [2]. Trần Thị Thanh Hồng - Điều Thị Tố Uyên, *Biện pháp nâng cao chất lượng rèn luyện nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên giáo dục mầm non*, Tạp chí Giáo dục, số 3, tr.48-52, năm 2011.
- [3]. Phan Thu Lạc - Trần Thị Thanh, (1996), *Hướng dẫn rèn luyện nghiệp vụ sư phạm*, Nhà in Tạp chí Cộng sản.
- [5]. Đỗ Đức Mạnh, (1998), *Đổi mới tổ chức các hoạt động rèn luyện kĩ năng nghề nghiệp cho sinh viên Trường Cao đẳng Sư phạm Hà Tây*, Luận văn thạc sĩ.

DISCUSSING ABOUT REGULAR MANAGEMENT OF PEDAGOGY PRACTICE FOR STUDENTS IN FACULTY OF PRESCHOOL EDUCATION AND KINDERGARTENS

Nguyen Thi Huong
Ha Long University

Abstract: The regular management of students' pedagogy practice help them carry out good rules and regulations from Faculty of Preschool Education and kindergartens, contents and requirements of regular pedagogy internship. The orderly implementation has considerable affect on practice quality. This article discussed about management of orderly regular practice for students in Preschool Pedagogy Faculty in order to enhance the quality of regular practice, contribute to improving the teachers' training quality and meet social requirements.

Keywords: Management; orderly regular pedagogy internship; pupils; students; Preschool Pedagogy.